

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 627/2025-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených URBAN & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 1C/80/2012 po právoplatnosti nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 110/2020-47 z 27. augusta 2020 a č. k. IV. ÚS 203/2023-36 z 8. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 30. júla 2025, doplnenou podaniami z 30. septembra 2025 a 3. novembra 2025, domáhajú vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1C/80/2012. Domáhajú sa aj primeraného finančného zadosťučinenia 53 000 eur pre každého zo sťažovateľov a priznania náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovatelia sú na základe žaloby o odstránenie stavieb a vypratanie nehnuteľnosti, podanej 3. septembra 2012, žalobcami v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1C/80/2012.

3. Sťažovatelia uvádzajú, že v napadnutom konaní podali už dve ústavné sťažnosti, o ktorých ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020 a nálezom sp. zn. IV. ÚS 203/2023 z 8. júna 2023 (ďalej len „nálezy“). Okresný súd ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti (v poradí štvrtej; tretia bola odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 653/2024-28 zo 14. decembra 2024, pozn.) v napadnutom konaní právoplatne nerozhodol.

4. Sťažovatelia poukazujú na celkovú dĺžku konania, ktorá ku dňu podania ústavnej sťažnosti predstavovala 12 rokov a 10 mesiacov. V súvislosti s napadnutým porušením práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote napádajú len obdobie od právoplatnosti posledného nálezu v ich veci.

5. Sťažovatelia v podanej sťažnosti namietajú porušenie označených základných práv tým, že okresný súd napriek predchádzajúcim nálezom nekoná efektívne, pričom dožiadanie iných orgánov nepovažujú v napadnutom konaní za efektívne a nariadenie pojednávania za spôsobilé odstrániť ich právnu neistotu. Vychádzajúc z faktu, že ide o opakované prietahy v konaní, sú toho názoru, že ide o „top prioritné“ konanie. Poukazujú na to, že od posledného nálezu ústavného súdu uplynuli už viac ako dva roky. K priebehu napadnutého konania uvádzajú, že súd vôbec na prvom a jedinom pojednávaní v ich veci (30. júla 2025) rozhodol kontumačným rozsudkom, ktorý ešte nenadobudol právoplatnosť, keďže je potrebné doručiť ho veľkému počtu žalovaných, ktorí môžu podať odvolania. Taktiež upozorňujú na skutočnosť, že súd bude musieť ešte rozhodovať aj o trovách konania a ich výške.

6. Sťažovatelia zdôrazňujú, že nečinnosťou a neefektívnym postupom okresného súdu nemôžu plnohodnotne užívať ich pozemky, čím je ich vlastníctvo v rovine „holého vlastníctva“. V tomto smere poukazujú na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), v zmysle ktorých zdĺhavé súdne rozhodovanie má priamy vplyv na právo na pokojné užívanie majetku.

7. S poukazom na extrémnu dĺžku napadnutého konania napriek existencii dvoch nálezov ústavného súdu týkajúcich sa napadnutého konania podľa nich dochádza k zásahu do samotnej podstaty ich základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, teda ide o prípad *denegatio iustitiae*.

8. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti osobitne poukazujú na skutočnosť ich nepriaznivého zdravotného stavu a dosiahnutia vyššieho veku a v kontexte celkovej dĺžky konania, v ktorom sa len bránia zásahu do ich majetku, sú toho názoru, že nárok na priznanie finančného zadosťučinenia je daný a v nimi navrhovanej výške aj opodstatnený.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 627/2025-30 z 13. novembra 2025 sťažnosť prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

10. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr 222/2025 zo 4. decembra 2025 v podstatnom k veci uviedol, že ju považuje v celom rozsahu za neopodstatnenú a prekvapivú. Poukazuje na skutočnosť, že predchádzajúca sťažnosť sťažovateľov, podaná približne rok po vydaní posledného nálezu ústavného súdu v predmetnej veci, bola odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 653/2024-28 z 11. decembra 2024 ako zjavne neopodstatnená. Po tomto rozhodnutí

ústavného súdu súd nariadil pojednávanie 31. decembra 2024, ktorý bol z dôvodu nesplnenia procesných podmienok zrušený, pričom na ďalšom nariadenom pojednávaní 30. júla 2025, potom čo boli odstránené všetky prekážky brániace vykonaniu pojednávania, bolo na tomto pojednávaní aj meritórne rozhodnuté v prospech sťažovateľov, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25. septembra 2025. Za prekvapivú konajúci súd považoval skutočnosť, že k spísaniu ústavnej sťažnosti došlo po vydaní meritórneho rozhodnutia (kontumačný rozsudok, pozn.), pri ktorom vzhľadom na jeho druh je väčší predpoklad nadobudnutia právoplatnosti, s menšou možno hrozbou z prípadného opravného konania. V súvislosti s rozhodovaním o výške náhrady trov konania uviedol, že po nadobudnutí právoplatnosti meritórneho rozhodnutia vyšší súdny úradník rozhodol o výške tejto náhrady uznesením z 24. novembra 2025. V čase podania tohto vyjadrenia súd neevidoval sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Okresný súd v závere svojho vyjadrenia odkázal v podrobnostiach na priložené vyjadrenie zákonného sudcu.

11. Zákonný sudca v podstatnom k veci dodal, že komplikovanosť veci spočívala v pretrvávajúcich okolnostiach ustálenia a najmä riadnej a nezameniteľnej špecifikácie žalovaných osôb. U jednotlivých žalovaných súd konštatoval, že títo boli pôvodne, ale aj priebežne nesprávne označení, čo spôsobovalo komplikácie by ich zisťovaní v registri obyvateľov a zakladali pochybnosti i ich subjektivite (nesprávne, neúplné mená a priezviská, príp. dátumy narodení). Súd ich aj v namietanom období musel priebežne stotožňovať a individualizovať tak, aby nedošlo k chybám. Zákonný sudca poskytol aj stručnú chronológiu úkonov v namietanom období, z ktorej vyplývajú tieto podstatné skutočnosti:

- 21. augusta 2023 – starosta obce ████████ do záznamu súdu oznámil osobné údaje k osobám žalovaných v 93. až 95. rade,
- 28. augusta 2023 – doručený návrh žalobcov na pripustenie zmeny žaloby (kvantitatívne rozšírenie o nároky na náhradu nemajetkovej ujmy),
- 20. mája 2024 – určenie termínu pojednávania na 16. október 2024 s tým, aby pre účely konkrétneho pokynu na predvolanie žalovaných (v prípade, že by na strane niekoho zo žalovaných došlo k úmrtiu, teda skutočnosti majúcej za následok potrebu konať s právnym nástupcom niekoho zo žalovaných) bola najprv vykonaná lustrácia žalovaných v registri obyvateľov – pritom bez obsahu akýchkoľvek výsledkov boli lustrácie napr. k osobám žalovaných v 47., 87., 93., 94. rade na podklade dovtedy ohľadom nich oznámených údajov; v dôsledku toho bolo vykonávané podrobné porovnávanie a vyhodnocovanie dostupných údajov žalovaných, jednoznačný výsledok nebol zistený; pre nesplnenie procesných podmienok bol zrušený nariadený termín pojednávania a nový termín určený na 18. december 2024 bol zrušený vzhľadom na pretrvávajúce prekážok, preto bol určený termín pojednávania na 28. marec 2025. Z dôvodu pretrvávajúcich prekážok pri ustáľovaní údajov žalovaných bol aj tento termín zrušený.
- 30. mája 2025 – vydané uznesenie o pripustení zmeny žaloby,
- 4. júla 2025 – po opakovanom preverení údajov všetkých žalovaných boli formou vydania opravného uznesenia vo vzťahu k uzneseniu č. k. 1C/80/2012-280 z 10. júla 2019 ustálené osoby žalovaných v 7., 8., 19., 20., 21., 22., 23., 33., 46., 47., 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 74., 89., 93., 94. a 95. rade čo do ich úplnej individualizácie,

- 4. júla 2025 – určený termín pojednávania na 30. júl 2025 s podrobným uvedením vo vzťahu k predvolaniu strán a súvisiacemu doručovaniu ostatných písomností týkajúcich sa konania a zrealizované boli následne všetky dostupné spôsoby doručovania osobitne vo vzťahu k jednotlivým žalovaným (súdny doručovateľ, útvary Policajného zboru, elektronické doručovanie, bezodkladné oznámenia o doručovaní na úradnej tabuli súdu u osôb, ohľadom ktorých bolo zistené, že sa aktuálne zdržiavajú na neznámych miestach v zahraničí), súd tiež zabezpečil vzhľadom na zistenie, že 9. apríla 2025 zomrela žalovaná v 56. rade, od príslušného notárskeho úradu správu o dovedajšom stave konania o dedičstve po nej,
  - 24. júla 2025 – sťažovatelia podali návrh na pripustenie zmeny žaloby (ktorý bol vzatý späť na pojednávaní),
  - 30. júla 2025 – pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok,
  - 1. septembra 2025 – písomné vyhotovenie rozsudku bolo odoslané právnenému zástupcovi sťažovateľov a žalovaným,
  - 25. septembra 2025 – právoplatnosť rozsudku,
  - 24. októbra 2025 – výzva právnenému zástupcovi sťažovateľov na vyčíslenie trov konania – túto neprevzal, považuje sa za doručení fikciou 9. novembra 2025,
  - 17. novembra 2025 – bol kontaktovaný právny zástupca sťažovateľov ohľadom zaslania vyčíslenia výšky trov konania,
  - 19. novembra 2025 – právny zástupca sťažovateľov doručil podklady k rozhodnutiu o výške trov,
  - 24. novembra 2025 – súdny úradník rozhodol o výške náhrady trov konania – uznesenie odoslané 25. novembra 2025, jeho doručovanie stále prebieha.
12. Ústavný súd nevyhodnotil ako nevyhnutné vyžiadať si vyjadrenie sťažovateľov ku skutočnostiam uvádzaným vo vyjadrení okresného súdu, keďže obsahovalo najmä popis napadnutého konania, známy sťažovateľom zo spisu.
13. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskom okresného súdu, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd po preskúmaní veci konštatuje, že stručná chronológia úkonov, tak ako ju opísal okresný súd vo svojom vyjadrení, zodpovedá obsahu súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu predložený spolu s týmto vyjadrením.
15. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

16. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

18. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd opakovane zotrváva na už jeho skoršom hodnotení vyjadrenom v skorších nálezoch, v ktorých konštatoval, že „vec sťažovateľov od začiatku vykazovala skutkovú a právnu zložitosť, ktorá bola daná tým, že ide o nelegálnu rómsku osadu, a z toho vyplývajúce problémy, predovšetkým komplikácie pri identifikovaní žalovaných, existujúcich stavieb bez označenia, ako aj komplikácie pri doručovaní písomností veľkému počtu žalovaných.“ Vychádzajúc z uvedeného, konštatuje, že skutková a právna zložitosť veci sťažovateľov mala vplyv na dĺžku napadnutého konania aj po právoplatnosti posledného nálezu, čo je zrejme aj z opísanej chronológie v bode 11 tohto nálezu.

19. Pri skúmaní správania sťažovateľov v napadnutom konaní ústavný súd nezistil okolnosti, ktorými by významne prispeli k zbytočným prietahom v posudzovanom období napadnutého konania, hoci je potrebné uviesť, že sťažovatelia aj pred pojednávaním (na ktorom bol vyhlásený rozsudok) doručili súdu návrh na zmenu žaloby, ktorý však bol na pojednávaní vzatý späť. Ďalej neunikla pozornosti ústavného súdu ani skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľov po právoplatnosti rozsudku (25. septembra 2025) trovy konania nevyčíslil a výzvu na vyčíslenie trov konania neprevzal v odbernej lehote. Sťažovatelia až 19. novembra 2025 doručili podklady k rozhodnutiu o výške trov. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia svojím postojom a správaním v posudzovanom období napadnutého konania čiastočne prispeli k jeho dĺžke.

20. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup mestského súdu v napadnutom konaní v období po 13. júni 2023. Pre úplnosť opakuje, že predchádzajúca sťažnosť sťažovateľov podaná približne rok po poslednom náleze ústavného súdu v posudzovanej veci bola uznesením č. k. II. ÚS 653/2024-28 z 11. decembra 2024 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená z dôvodu krátkeho času od vydania posledného nálezu a tiež z dôvodu, že ústavný súd nezistil nečinnosť súdu, keď konštatoval, že okresný súd uskutočnil nevyhnutné dožiadania orgánov (ustálenie údajov

účastníkov konania) vrátane nariadenia termínu pojednávania, t. j. k realizoval kroky smerujúce k vydaniu meritórneho rozhodnutia.

21. Z obsahu vyjadrenia okresného súdu a chronológie postupu v napadnutom konaní vyplýva, že okresný súd v posudzovanom období nebol nečinný, vyvinul náležitú procesnú aktivitu a snahu vec čo najskôr rozhodnúť. Pri početnosti účastníkov (na strane žalovaných 95) a ich nezáujme o konanie súd využil dostupné spôsoby zisťovania údajov o žalovaných a následne využil prípustné spôsoby doručovania predvolania na pojednávanie. Komplikácie mali objektívny charakter a sťažovali postup súdu aj napriek nepochybnjej snahe okresného súdu vec čo najskôr rozhodnúť.

22. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej, v čase jeho doručovania. V čase konania o tejto sťažnosti bol rozsudok právoplatný (25. septembra 2025). Okresný súd po právoplatnosti rozsudku aj pri pasivite a obštrukcii sťažovateľov rozhodol v primeranom čase aj o výške náhrady trov konania (24. novembra 2025).

23. Vzhľadom na vyjadrenie okresného súdu, že v čase predloženia súdneho spisu ešte plynula lehota sťažovateľom na prípadné podanie sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov konania v súčinnosti s okresným súdom zisťoval, či označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť. Okresný súd ústavnému súdu poskytol informáciu, že sťažovatelia proti uzneseniu o výške náhrady trov konania podali sťažnosť 8. decembra 2025, o ktorej okresný súd uznesením z 20. januára 2026 rozhodol a v ten istý deň uznesenie expedoval.

24. Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd konštatuje, že počas konania o tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľov došlo k právoplatnému skončeniu napadnutého konania vo veci samej a k vydaniu rozhodnutia o výške náhrady trov konania, ktoré doručením stranám sporu nadobudne právoplatnosť, čím bude definitívne odstránená právna neistota sťažovateľov vo všetkých častiach napadnutého konania. V kontexte uvedeného, prihliadajúc na skutkovú zložitost' veci (pretrvávajúce komplikácie objektívnej povahy), postoj a správanie sťažovateľov, ako aj na skutočnosť, že okresný súd nebol v posudzovanom období po právoplatnosti posledného nálezu nečinný a nebola zistená ani nesústredená alebo neefektívna činnosť, ústavný súd dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľov, a preto ústavnej sťažnosti nevyhovel.

25. Ústavný súd konštatuje a dodáva, že k tomuto záveru dospel aj vo vzťahu k namietanému odmietnutiu spravodlivosti a porušeniu práv majetkového charakteru, keďže ich porušenie bolo argumentačne odvodené od tvrdeného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu